

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, 8 kwietnia 2020 r.

I.dz. 181/KRIA/2020/w

Pani
Jadwiga Emilewicz
Minister Rozwoju

Szanowna Pani Minister,

W związku z opublikowanym w dniu 28 marca 2020 r. na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju komunikatu w sprawie prośby o anulowanie opłaty za przywrócenie w prawach członka, po okresie zawieszenia, określenia warunków zawieszenia składek OC i przedłużenie okresu ubezpieczenia o czas stanu epidemii dla osób, które zmuszone są do zawieszenia swojej aktywności zawodowej, przedstawiamy stanowisko Izby Architektów RP.

Izba Architektów jako ustawowy reprezentant środowiska na bieżąco monitoruje obostrzenia wynikające ze stanu epidemicznego, w związku z zagrożeniami z tytułu rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19 oraz ich skutków w stosunku do wykonywania zawodu przez naszych członków. W zaistniałej sytuacji samorząd architektów stara się pomóc swoim członkom w realizacji czynności zawodowych, poprzez wsparcie informacyjne, prawne oraz materialne.

Działalność Izby, jako organizacji non profit, skierowana na rzecz jej członków, finansowana jest ze składek członkowskich. Obniżenie jakichkolwiek opłat (przychodów) wiąże się z koniecznością pokrycia powstałych w ten sposób niedoborów z innych źródeł lub jej znacznego ograniczenia. Niewątpliwie uszczuplenie budżetu IARP poprzez brak wpłat z tytułu składek członkowskich od architektów wnioskujących o zawieszenie na czas epidemii lub dalszy okres, w którym nie będą mogli pozyskać pracy w zawodzie, wpłynie na konieczność szukania oszczędności w budżecie samorządu.

Dla zapewnienia możliwości pracy samorządu, mając na uwadze bezwzględną konieczność wsparcia i kontynuacji udzielania pomocy czynnym członkom Izby, w świetle propozycji z komunikatu Ministerstwa Rozwoju, w pierwszej kolejności prawdopodobnie rozpatrzymy czasowe zawieszenie czynności (pokrywanych ze składek członkowskich) wykonywanych na rzecz osób nie będących członkami IARP - takich jak np. uznawanie kwalifikacji zawodowych w trybie ogólnym zgodnie z dyrektywą PE o wzajemnym uznawaniu kwalifikacji zawodowych (opłata ustawowa wnoszona przez wnioskodawców pokrywa jedynie ok. 25% kosztów postępowania, a pozostała część pokrywana jest ze składek członkowskich), wydawanie zaświadczeń o posiadanych kwalifikacjach zawodowych dla osób nie będących członkami IARP, itp.

Zatem o ile Ministerstwo zakłada zrefundowanie, powstałego niedoboru z innych źródeł, wówczas zapewnione zostanie finansowanie działalności samorządu. Jeżeli nie, należy przeprowadzić analizę czy taka decyzja nie spowoduje ryzyka utraty płynności całego samorządu.

Obecnie, po kilku tygodniach występowania stanu zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemicznego, który niewątpliwie ma znaczący wpływ na ograniczenie działalności zawodowej architektów, samorząd zawodowy monitoruje te zagadnienia poprzez okręgowe izby architektów, zobowiązane do zwrócenia szczególnej uwagi na zagadnienie pomocy członkom izby, poszkodowanych w wyniku zagrożenia epidemicznego wirusem COVID-19. Na dzień dzisiejszy jest jednak zbyt wcześnie na przedstawienie rozwiązania problemu oraz sposobu na udzielenie przez Izbę systemowego wsparcia członkom izby, którzy znaleźli się w sytuacji braku możliwości wykonywania zawodu, a w konsekwencji uiszczenia składki członkowskiej za ten okres.

Co istotne w przedmiocie opłat z tytułu członkostwa w Izbie, należy wskazać, iż wysokość opłaty za ponowny wpis na listę członkowską po okresie zawieszenia została określona przez Zjazd Krajowy Izby Architektów RP. Na podstawie art. 31 pkt 4 oraz pkt 7 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa w uchwale nr 8 Zjazdu Krajowego z 2007 r. opłata za ponowny wpis została ustalona w wysokości 10 % przeciętnego wynagrodzenia w kwartale, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku przywrócenie w prawach członka Izby Architektów po okresie zawieszenia, jeżeli zawieszenie w prawach członka nastąpiło w trybie określonym w art. 42 ust 3 pkt 4) ustawy tj. wniosku członka izby, który czasowo zaprzestał wykonywania samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie.

Podjęcie ewentualnych inicjatyw w zakresie zwolnienia lub zmniejszenia opłat z tytułu przywrócenia członkostwa w izbie, modyfikacji, zawieszania lub zwolnienia ze składek członkowskich wymaga ich wprowadzenia pod obrady zjazdu krajowego. Do podjęcia takiej decyzji, zgodnie z zapisami ustawy, konieczne jest zwołanie zjazdu krajowego, który tworzy 86 delegatów z całej Polski. Posiedzenie tego organu, w świetle obostrzeń rządu w okresie stanu epidemicznego tj. do czasu ich zmiany, nie jest możliwe.

W dniu 2 kwietnia 2020 r. Krajowa Rada w porozumieniu z przewodniczącymi rad okręgowych podjęła uchwałę nr O-016-V-2020 w sprawie czasowego zawieszenia dochodzenia składek członkowskich za okres zawieszenia w prawach członka Izby oraz zawieszenia dochodzenia opłat z tytułu przywrócenia w prawach członka Izby po okresie zawieszenia w związku z zagrożeniem epidemicznym. W uchwale KRIA rekomenduje radom OIA niedochodzenie należności z tytułu składek za okres zawieszenia oraz niepodejmowanie decyzji o skreśleniu z listy członków w trybie art. 42 ust 2 Ustawy samorządowej. W przypadku, gdy członek Izby Architektów RP złoży wniosek o przywrócenie w prawach członka Izby w terminie jednego miesiąca od dnia zakończenia stanu epidemii, właściwe okręgowe rady mogą nie dochodzić należności z tytułu opłaty za przywrócenie w prawach członka Izby po okresie zawieszenia. Z uwagi na kompetencje zjazdu krajowego dla podejmowania decyzji dot. opłat z tytułu członkostwa w Izbie, potwierdzenie ww. rekomendacji uzależnione jest od uchwały zjazdu krajowego.

W odniesieniu do podjęcia rozmów z towarzystwem ubezpieczeniowym, z którym Izba Architektów podpisała umowę ubezpieczenia grupowego, pragnę poinformować, iż w dniu 30 marca 2020 r. otrzymaliśmy wyjaśnienia, iż cyt.: "Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, każdy architekt, który jest aktywnym członkiem IARP tj. został wpisany na listę architektów w okręgowej izbie architektów, musi posiadać obowiązkowe ubezpieczenie OC. Przerwa w wykonywaniu czynności zawodowych w wyniku epidemii koronawirusa, nie zwalnia z ustawowego obowiązku ubezpieczenia. Zwolnienie z tego obowiązku następuje tylko w przypadku skreślenia z listy architektów lub zawieszenia swojego członkostwa przez architekta... ...z perspektywy odpowiedzialności cywilnej kluczowy jest czas osobiście wykonywanych czynności projektowych oraz pełnienia nadzoru autorskiego. Nawet

jednodniowa przerwa w ubezpieczeniu oznacza utratę ochrony. To z kolei wiąże się z ryzykiem pełnej odpowiedzialności, także majątkowej oraz z możliwością nałożenia kary przez Komisję Nadzoru Finansowego."

W przedmiocie apelu i prośby Ministra Roberta Nowickiego o współpracę Izby Architektów RP z ubezpieczycielami w zakresie warunków zawieszenia składek OC i przedłużenie okresu ubezpieczenia o czas stanu epidemii dla osób, które zmuszone są do zawieszenia swojej aktywności zawodowej, wskazujemy, iż członek izby nie ma obowiązku skorzystania z polisy ubezpieczenia OC w ramach umowy zawartej pomiędzy Izbą Architektów RP a PZU. Zarówno ubezpieczenie OC oferowane przez PZU, jak inne towarzystwa ubezpieczeniowe, jest zawierane indywidualnie, a Izba Architektów RP nie jest jego stroną. Tym samym samorząd zawodowy architektów nie ma podstaw prawnych dla podjęcia negocjacji z podmiotami zawierającymi umowy ubezpieczenia OC z architektami członkami IARP. Kompetencje w tym zakresie posiada podmiot wydający, na podstawie art. 6 ust 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów i inżynierów budownictwa, rozporządzenie w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej architektów oraz inżynierów budownictwa.

W podsumowaniu pragniemy wskazać, iż w znaczącej liczbie członkowie Izby Architektów RP wykonują czynności zawodowe w ramach jednoosobowej działalności gospodarczej lub spółek cywilnych, tj. tzw. małych przedsiębiorstw, lub w formie samozatrudnienia.

Stan epidemii, a w jego konsekwencji obostrzenia oraz ograniczenia w działalności podmiotów gospodarczych, ale również administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego, służb ochrony zabytków lub ochrony środowiska, mają istotny wpływ na możliwość efektywnej pracy architektów, a w jej konsekwencji otrzymania własnego wynagrodzenia lub utrzymania płynności finansowej opłat z tytułu wynagrodzenia z umów o prace, składek ZUS i podatków. Przychody architektów w większości nie są stałym miesięcznym wynagrodzeniem, lecz są uzależnione od przebiegu lub zakończenia procesu projektowego, a w tym uzyskania decyzji lub opinii do projektów (tzw. umowy rezultatu).

W obecnej sytuacji nie zwolnienie ze składki członkowskiej jest priorytetem dla utrzymania pracy i wynagrodzenia architekta, lecz skuteczność uzyskania pozwoleń i decyzji do projektu oraz potencjalnych nowych zleceń na czas obecny i po ustaniu stanu epidemicznego, które pozwolą na utrzymanie miejsc pracy własnej i pracowników. Dotychczasowe rozwiązania z „Tarczy antykryzysowej” niestety nie uwzględniają specyfiki pozyskiwania przychodu przez architektów.

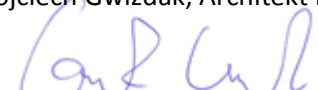
Konsekwencje dzisiejszego „zatrzymania gospodarki” lub znaczącego ograniczenia możliwości wykonywania zawodu architektki będą odczuwać w wielomiesięcznej perspektywie również po ustaniu stanu epidemicznego i zagrożenia wirusem COVID-19. Wskazujemy zatem na konieczność przygotowania i wdrożenia ustawowych rozwiązań systemowych umożliwiających zarówno utrzymanie, jak odbudowanie potencjału gospodarczego środowiska architektów, niezależnie od opłat z tytułu przynależności do Izby.

Z wyrazami szacunku,

Małgorzata Pilinkiewicz, Architekt IARP

Prezes Krajowej Rady Izby Architektów RP

Wojciech Gwizdak, Architekt IARP

Sekretarz Krajowej Rady Izby Architektów RP